

คำนำ

การใช้แรงงานเด็กในประเทศไทย ได้มีมาช้านานแล้วและการแก้ไขปัญหาค
การใช้แรงงานเด็กทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามร่วมมือกันดำเนินงานที่จะแก้ไขปัญหาคให้
สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ก็ไม่ความารถที่จะคลางได้วงการแก้ไขปัญหาคการใช้แรงงานเด็ก
สำเร็จไปได้ดังหวัง รัฐเองก็ได้หาแนวทางการต่าง ๆ ในการที่จะแก้ไขปัญหาคการใช้แรงงานเด็ก
โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ยึดแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ
วันที่ 14 มิถุนายน 2531 ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคการใช้แรงงาน
เด็กไว้เป็นมาตรการ 27 ข้อ ซึ่งปรากฏว่าการดำเนินงานตามมาตรการทั้ง 27 ข้อนั้นยังไม่
สามารถตรวจวัดผลและสรุปผลได้ว่าประสบผลสำเร็จไปแล้วมากนักน้อยเพียงใด

หนังสือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในเรื่องปัญหาแรงงานเด็กกับแนวทาง
แก้ไข และได้วิเคราะห์มาตรการ 27 ข้อ ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาค
การใช้แรงงานเด็กรวมทั้งได้สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เขียนไว้ด้วยบางประการ
ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านนี้บ้างไม่มากนักน้อย ทั้งนี้การจะทำงานในเรื่อง
แก้ไขปัญหาคการใช้แรงงานเด็กให้ประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงในการ
ทำงาน ความจริงใจที่จะทำงาน และการให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างแท้จริงของทุก
ฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐซึ่งได้แก่ผู้ออกนโยบายกำกับ ดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานตาม
นโยบายตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานตามนโยบายภาคเอกชนซึ่งประกอบไปด้วยนายจ้าง ผู้
ประกอบการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างานซึ่งทำงานใกล้ชิดกับเด็กโดยตรง และหน่วยงานเอกชน
อื่น ๆ ที่ทำงานในด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ผู้ปกครองและตัวเด็กเอง จะต้องให้
ความร่วมมือซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง การทำงานจึงจะเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์

(นายยาทิพย์ นาคประดิษฐ์)

ผู้ตรวจราชการกรม

2
12.05.6
0211ป

โครงการพัฒนาระบบงาน
มคอ.5 จัดทำด้วย

05754

ปัญหาแรงงานเด็กและแนว

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 สถานภาพแรงงานเด็ก	3
• โครงสร้างกำลังแรงงานและการมีงานทำ ของประเทศไทย ปี 2539	4
• กำลังแรงงานและการมีงานทำ	5
บทที่ 3 สาเหตุของการใช้แรงงานเด็ก	6
บทที่ 4 ปัญหาแรงงานเด็ก	8
• หน่วยงานปฏิบัติและรับผิดชอบเกี่ยวกับแรงงานเด็ก	10
บทที่ 5 นโยบายแรงงานเด็ก	11
• มาตรการระยะสั้น	13
• มาตรการระยะยาว	15
บทที่ 6 วิเคราะห์นโยบาย มาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็ก และข้อเสนอแนะ	16
• มาตรการระยะสั้น	17
• มาตรการระยะยาว	20
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	22
• บิดา มารดา ผู้ปกครอง	22
• เด็กที่จะเข้าทำงาน	23
• นายจ้างหรือผู้ประกอบการ	23
• ภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	24

